

Kukla Kullanımının Öğrenme Üzerindeki Etkileri: Alan Yazın Çalışmalarının İncelenmesi

Adnan ÇETİN^{1*}, Nuriye ŞİMŞEK¹

¹ Muş Alparslan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Fen Bilgisi Eğitimi ABD

Başvuru tarihi: 26 Haziran 2015

Düzeltilme tarihi: 22 Temmuz 2015

Kabul tarihi: 30 Temmuz 2015

Öz

Bu çalışmada kukla kullanımının öğrenme üzerindeki etkilerinin incelendiği çalışmaların analizi hedeflenmiştir. Çalışma kapsamında alan yazın taraması yapılarak 1972-2014 yılları arasında yapılan birbirinden bağımsız 20 adet çalışma belge tarama yöntemi kullanılarak incelenmiştir. Çalışmalar bağımlı - bağımsız değişken, araştırma yöntemi, alan, düzey ve sonuç yönünden incelenmiştir. Çalışmalardan elde edilen bulgular doğrultusunda kuklalı eğitimin sonuçları ve buna benzer çalışmalarda kullanılıp kullanılmayacağı hakkında eğitimcilere nasıl yol göstereceği belirtilmiştir. Genel olarak bilişsel ve duyuşsal yönlerden kukla kullanımının olumlu etki gösterdiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Drama, Fen Eğitimi, Kukla

* Sorumlu Yazar/Corresponding Author: ¹Muş Alparslan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Fen Bilgisi ABD/ Muş

e-posta: a.cetin@alparslan.edu.tr

doi : 10.18586/msufbd.17027

URL: <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/msufbd>

Copyright © 2013-2016 Muş Alparslan Üniversitesi

The Effects of Teaching with Puppet Show in Learning

Abstract

The aim of this study is to examine the analysis of studies that investigate the impacts of puppets on learning. The scope of the study was to work on literature with 20 independent papers that published between 1972 and 2014 by the document analysis method. These papers were examined on direction of their dependent – independent variable, research method, field, level and results. According to findings of the study, it can be used for guiding educators that what are the results of puppet using on learning and if it can be used for similar studies. In general, it has been found that, using puppets have a positive effect on cognitive and sensory aspects

Keywords

Drama, Science Education, Puppet

1. GİRİŞ

Eğitimde dramatisasyon, eğitimin oyun ve tiyatro kurallarıyla, doğaçlama ile yapılmasıdır. Ders konularını; günlük olayları sınıfta canlandırma, yaşanır hale getirme, oyun kurma, durumlar yaratma ve oynama dramatisasyondur [1]. Hızla gelişen dünyamızda insan belleğine daha çok ezbere bilgi depolanmasına değil “sosyal fiziksel ve doğal çevrede yaşayarak eğitim” tekniklerinden yararlanılır. Bu tekniklerden biri, eğitici drama tekniğidir [2]. Kukla, eğitici drama teknikleri arasında önemli bir yere sahiptir. Kuklaların öğrencilerin konuşmalara katılımını sağlamak ve gelişimlerini desteklemekte değerli bir etkiye sahip olabildiğini ortaya koyan araştırma sonuçları bulunmaktadır [3]. Kuklalar insan duygularının rahatça ortaya konulmasına olanak tanıyarak bireylerin kişisel, sosyal ve duygusal gelişimlerinin teşvik edilmesinde önemli bir etkiye sahiptir [4]. Oyun benzeri bir etkinlik olan dramanın, çocukların merakını uyandırabildiği ve bu nedenle çocukların daha aktif olarak öğrenme sürecine katılabildikleri ileri sürülmüştür [5]. Kuklalar aracılığıyla öğretmenler bir otorite figürü olarak görünmeksizin öğrenme konuşmalarını destekleyebilir ve bir davranış modeli olabilirler [6]. Kuklalar aynı zamanda öğretmenlere kavram kargaşasını önlemek için yeni fikirler sunmak ve sınıfta yeni bir rol üstlenmede de yardımcı olabilir. Kuklalar öğretmen statüsü ve otoritesine sahip olmadıklarından, özellikle öğrencilerin fikirlerini savunma ya da ileri sürmelerinde güven eksikliği yaşadıkları durumlarda yararlı olabilir [7]. Aynı şekilde kavram karikatürleri normalde tartışmalara katılmaya ve fikirlerini ifade etmeye gönülsüz olan çocukları cesaretlendirir [8]. Konuları kukla kullanarak sunmak çocuğun konuşmaya katılmasına ve korkusuz bir ortamda fen ile ilgili fikirleri üzerinde alternatif bakış açılarını değerlendirmesine yardımcı olabilir [9]. Fen ve teknoloji dersinde uygun bir öğretim ortamı oluşturmak ve uygun öğretim yöntemlerini kullanmak ve derslerin buna göre işlenmesi esastır. Fen ve teknoloji dersinde etkili öğrenme ortamının, öğretmen-öğrenci ve öğrenci-

öğrenci etkileşiminin ve derse katılımın artırılmasında kukla kullanımından ders işlenişinde yararlanılması sınıf içi öğrenme ortamının daha zengin hale getireceği belirlenmiştir [10]. Fen sınıflarında etkili uyarılar; kavram karikatürleri, kuklalar, grafik düzenekleri, tahmin- gözlem- açıklama ve doğru-yanlış önermeler gibi stratejileri içermelidir. Öğretmenlerin bu stratejileri kullanmaları durumunda öğrencilerin güdülenmelerinin sağlandığı ve konuşmaların sürdürülebilirlik kazandığı söylenebilir [11]. Kuklaların öğrencilerin konuşmalara katılımını sağlamak ve gelişimlerini desteklemekte değerli bir etkiye sahip olabildiğini ortaya koyan araştırma sonuçları bulunmaktadır [12]. Kuklalar insan duygularının rahatça ortaya konulmasına olanak tanıyarak bireylerin kişisel, sosyal ve duygusal gelişimlerinin teşvik edilmesinde önemli bir etkiye sahiptir [13].

2. MATERYAL VE YÖNTEM

Var olan kaynak ve belgeleri inceleyerek veri toplamaya literatür tarama denir. Literatür taraması problemin önemini gösterme, araştırmanın desenini geliştirme ve araştırma bulgularını önceki bilgiyle ilişkilendirme amacıyla yapılır. Literatür taraması, araştırma probleminin seçilerek anlaşılmasına ve araştırmanın tarihsel bir perspektife oturtulmasına yardımcı olur [14]. Literatür taramasına araştırma problemi ile ilgili anahtar kelimelerin seçilmesi ile başlanıldı. Bu çalışmada kullandığımız anahtar kelimeler; kukla, kuklalı eğitim, drama, yaratıcı drama, fen eğitimi ve özel eğitim kavramlarından oluşmaktadır. Anahtar kelimeler Ebschost, Istore, ScienceDirect, Eric veri tabanları kullanılarak 1972-2014 yılları arasında birbirinden bağımsız 20 adet çalışma belge tarama yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Bu analizin alt başlıkları bağımlı-bağımsız değişken, araştırma yöntemi, alan, düzey ve sonuç yönünden incelenerek analiz edilen çalışmalar Tablo 1’de özet halinde sunulmuştur. İncelenen bu kukla kullanımının öğrenme üzerindeki etkileri: Alan yazın çalışmalarının sonucunda elde edilen veriler bulgular ve yorum kısmında ayrı ayrı belirtilmiştir.

3. BULGULAR VE YORUM

Burn (1977) tarafından yapılan “Kukla oyunu: ayrıcalıklı çocukların öz kavramının (benliğinin veya öz değerinin) geliştirilmesi” isimli içerik analizi çalışmasında, ilköğretimde olağanüstü çocuklar ve engelli çocuklar üzerinde kukla kullanarak bir öğrenme tekniği öğrencilerin benlik kavramının gelişmesi üzerine uygulama olarak denenmiştir. Bu yapılan çalışma sonucunda öğrencilerin istedik yönde olumlu bir sonuç elde ettiği gözlenmiştir [15]. Kimberly ve diğerleri (1998) tarafından yapılan “Sınıflandırma Ve Kronolojik Sıralama Üzerinde Geliştirilmiş Oyunlar İle Zihinsel Kazanımlar” isimli nitel çalışmasında, 4 yaşında 15 okul öncesi öğrencisi üzerinde 4 ay boyunca kukla kullanarak drama etkinlikleri öğrenciler üzerinde uygulanmıştır. Bu yapılan uygulamalar sonucunda, otokontrol, çocuğun kendi performansını

değerlendirmesinde ve inisiyatif kullanılması gibi öğrencilerde istendik yönde olumlu davranış değişikliği gözlemlenmiştir [16].

Mehrotra (2007) tarafından yapılan “Teknoloji Eğitiminde İşbirlikçi Öğrenme: Farklı Hint Sosyokültürel Yapılardaki Kuklacılık Üzerine Düzenleme Ve Teknoloji Ünitesi” isimli çalışmada, çok kültürlü Hint sınıflarından toplam 60-65 öğrenci ile her kültürden (katmandan), 20-25 ortaokul öğrencisi üzerinde kuklalı eğitim uygulanmıştır. Karma yöntem kullanılan bu çalışmada öğrencilerin araştırma, analiz, sentez, değerlendirme becerilerinin artması ayrıca işbirlikçi öğrenme ve bilgilerin paylaşılması sağlanmıştır. Sözlü ve sözsüz olmayan değişimlerle, grup çalışması ile öğrencilerin sosyal beceri ve yaratıcılıkları geliştirilmiştir [17].

Naylor ve diğerleri (2007) tarafından yapılan “İlkokul Bilim Sınıfında Kültürü Değiştirmek için; çok konuşuyor, çok dinliyor, çok düşünüyor ve çok öğreniyoruz.” isimli çalışmalarında nitel yöntem kullanarak ilkokul düzeyindeki çocuklara fen bilgisi dersinde kukla kullanarak ders anlatılmıştır. Kuklalar isteksiz çocuklarda motivasyonu ve öğretmen- öğrenci iletişimini artırmıştır [18].

Keogh ve diğerleri (2008) tarafından yapılan “Kuklalar ve Bilimde Kullanımı” isimli çalışmalarında, deney ve kontrol grubu olmak üzere 6-9 yaş arasındaki toplam 178 öğrenciyle derste kuklalı eğitim uygulanmıştır. Kukla kullanılarak eğitim yapılan sınıflarda, bu tekniğin öğrencilerin konuşkanlığını, içe kapanık öğrencilerin özgüvenini ve öğrenciler arasında iletişimi arttırdığı gözlemlenmiştir. Ayrıca kukla kullanılarak yapılan eğitim öğrencilerin sosyal yaşamlarına olumlu yansımış, bilimsel düşünceleri ve iletişime geçmelerinde başarı elde edilmiştir [19].

Simon ve diğerleri (2009) tarafından yapılan “Kukla İlerlemesi Bilimde Konuşması/Bilimle İlişkisi” çalışmalarında, 7-11 yaşındaki çocuklara 16 öğretmen tarafından derste kuklalı eğitim uygulanmıştır. Bu uygulamada kukla kullanımının öğretmen-öğrenci iletişimini ve öğrenci-öğrenci iletişimini artırdığı; öğrencilerin problem oluşturmasında, sorular üretmesinde başarıya ulaştığı sonucuna varılmıştır. Derste kukla kullanımının öğretmenin sınıf yönetiminde etkili olduğu sonucuna da varılmıştır [20].

Bayrak ve diğerleri (2010) tarafından yapılan “Kuklaların Fen Ve Teknoloji Dersine Öğrenci Katılımına Ve Öğrenmeye Etkisi” isimli karma yöntem uyguladıkları bilimsel çalışmalarında, 15 tane 5. sınıf fen ve teknoloji dersinde dört ders saatinde ağız dış sağlığı konusunda kukla kullanımı ile gerçekleştirilen öğretim tekniği kullanılmıştır. Bu çalışma sonucunda fen ve teknoloji dersinde kukla kullanımının öğrencilerin motivasyonunu ve öğrencilerin derse katılımını artırdığı gözlemlenmiştir [21].

Bilan ve diğerleri (2010) tarafından yapılan “Madde Bağımlılığından Korumada İnteraktif Yaklaşım Olarak Kukla Oyunu” isimli içerik analizi çalışmalarında madde bağımlılığının zararları ve kukla oyunlarının yardımıyla madde bağımlılığından korunma yolları adı altında yapılan çalışmalar incelenmiştir. Bu

detaylı incelemeler sonucunda uygulaması yapılan tüm bilimsel çalışmalarda istendik yönde olumlu sonuçlar elde edildiği gözlenmiştir [22].

1982'de Güneybatı Eğitim Geliştirme Laboratuvarı Temel Eğitim Becerileri Projesinde “Kukla Faktörü; Orta Seviye Ve Başlangıç Seviyesinde Kukla Kullanımı İçin Fikir Ve Kaynaklar” isimli nitel çalışmalarında, ilkökul düzeyi çocuklar ve ebeveynleri üzerinde kukla kullanımı yardımıyla soru cevap şeklinde talk show tarzında bir gösteri sunulmuştur. Bu çalışmanın sonucunda çocuklarda ve yetişkinler arasında etkili iletişim sağlanarak öğrencilerin beceri ve yaratıcılıkları geliştirilmiştir [23].

Tubbs (1992) tarafından yapılan “Sınıfta Kültürel Çeşitlilik Ve Yaratıcılık” isimli nitel çalışmasında farklı milletlerden ilk çocukluk dönemindeki henüz konuşamayan veya farklı dilleri konuşan çocuklara kukla kullanımı ile bir eğitim uygulanmıştır. Bu uygulama sonucunda, çocukların farklı kültürleri anlaması, kültür aktarımı ve sözsüz iletişim kurma becerileri gibi davranışlarında artış olduğu gözlenmiştir [24].

Schrandt (2009) tarafından yapılan “Otizmli çocuklara empati geliştirme eğitimi” isimli çalışmasında, 4 ile 8 yaş arasında 4 otizmli çocuk üzerinde haftada 5 gün, günde 5,5 saat kukla kullanılarak yapılan öğretimde çocukların sosyal becerilerini, empatilerini ve iletişim becerilerini geliştirmeyi hedeflenmiştir. Bu uygulama sonucunda öğrencilerin istendik yönde olumlu bir sonuç elde edilmiştir [25].

Oaks (1977) tarafından yapılan “Kültürlerarası İletişim Aracı Olarak Kuklacılık” isimli nitel çalışmasında Batı Samoa'da, Fiji, Tonga'daki bir ortaokul öğrencileri ve okulun temizlik misyonerlerinin görev aldığı bir çalışma grubuna uygulanmıştır. Öğrencilere kukla kullanılarak temizlik eğitimi bilgisi üç oturumda gerçekleştirilerek olumlu davranış geliştirilmeye çalışılmıştır. Bu çalışmanın sonucunda istendik yönde davranış değişikliği olumlu yönde gözlenmiştir. Bu kukla kullanımının eğitim uygulamasının kolay olduğu ve daha çok kitleye çabuk ulaştırılabildiği tespit edilmiştir. Ayrıca kullanışlılık açısından da kuklalı öğretimin kullanımının faydalı olduğu tespit edilmiştir [26].

Oregon Üniversitesi İngilizce Başlangıç Projesi'nde (1972) yapılan “Oyunlar Ve Aktiviteler: Drama Seviyesi A-B” isimli nitel çalışmada, ilköğretim 1. ve 2. sınıf düzeyindeki öğrencilere sınıf içi aktivite ortamında kuklalı öğrenme tekniği kullanılarak, öğrenciler arasında iletişim artırılmıştır. Ayrıca öğrencilerin geri dönüşüm malzemelerini kullanarak el becerileri ve üretkenliklerinde istendik yönde olumlu değişiklikler gözlenmiştir [27].

Szarkowicz (1997) tarafından yapılan “Küçük çocukların gelişiminde kavramsal perspektif algısını anlama” isimli İngilizce alanında yaptığı çalışmada, 3 ile 5 yaş arasında 22 erkek 18 kız çocuğun oluşturduğu nitel yöntem kullanarak okul öncesi düzeyinde İngilizce dil öğretimi ve sembolik kavramları öğretmede sorgulayıcı bir öğretim tekniği kullanılmıştır. Bu kukla kullanılarak yapılan öğretim sonucunda öğrencilerin başarısı ve motivasyonunda bir artış olduğu gözlenmiştir [28].

Moss (2006) tarafından yapılan “Ruhuna Bürünmek; Kuklalar Dans Stüdyosunda” isimli çalışmayı Bronx kolejinde, lise düzeyinde öğrenciler

üzerinde uygulanmıştır. Afrika kültüründe, mitolojisinden gelen karakterlerin tekrar canlandırılmasında kuklalar kullanılmaktadır. Kuklalar, Afrika dansının öğretilmesinde hem ucuz hem de büyük kitlelere ulaşmayı sağlayan en iyi araçlardan biridir. Ayrıca koreografinin daha hızlı öğrenilmesini daha kolay anlaşılmasını; dini olarak eğitimin yanı sıra dans etmek birlik ruhunu oluşturmayı sağlamıştır. Nitel yöntem kullanılan çalışmada öğrencilerin dans becerileri, özgüveni düşük öğrencilerin kendilerini ifade etmelerinde, öğrencilerin yaratıcılık ve üretkenliklerini arttırdığı ayrıca Afrika kültürünü öğrenmeleri ve ahlaki değerleri öğrenmelerinde kukla kullanımının öğrenciler arasında olumlu artış sağladığı gözlemlenmiştir [29].

Servizzi (2008) tarafından yapılan “Okul Öncesi Çocuklarla Sınıfta Kukla Yapımı” isimli nitel çalışmasında, 3 ile 5 yaş arasındaki 6 kız 13 erkek okul öncesi öğrencileri ile günde 3 saat ve 5 gün boyunca farklı kuklalar ile uygulamalı bir dil öğrenme etkinliği düzenlenmiştir. İlk olarak el kuklaları öğrencilerle tanıştırılmıştır. Öğrencilerle konuşturulmuş, kuklalar tarafından öğrencilere hikâye anlatılmıştır. İlerleyen günlerde parmak kukla, kese kâğıdından kukla, çubuk kukla ve perdede oynatılabilen gölge kuklaları gibi materyaller öğretmen danışmanlığında öğrencilere yaptırılmıştır. Bu uygulama sonucunda öğrencilerde hem dil öğrenimi boyutunda hem de el becerilerini geliştirmede kukla kullanımının öğrenciler üzerinde olumlu artış sağladığı gözlenmiştir [30].

Rule ve diğerleri (2012) tarafından yapılan “Olaylar, Şiir, El Sanatları Ve Kukla Oyunları İle Sevilmeyen Hayvan Algısını Değiştirme” adlı çalışmalarında, karma yöntem kullanarak 16 kız 10 erkek toplam 26 çocuk bulunan bir deney grubu ve 11 kız 5 erkek toplam 16 çocuktan oluşan kontrol grubu üzerinde çalışma yapılmıştır. Bu çalışmada 6 hafta boyunca kuklalı bir eğitim uygulayarak çocukların doğaya karşı ön yargılarının giderilmesi ve hayvanlara karşı korkularını yenmeleri üzerinde uygulama yapılmıştır. Bu uygulama sonucunda deney grubu ve kontrol grubu üzerinde anlamlı bir fark elde edilmiştir [31].

Dunst (2014) tarafından yapılan “Kukla Gösterilerinin Engellilere Karşı Bilgi Ve Tutumlara Etkisinin Meta Analizi” isimli içerik analizi çalışmasında, ilköğretim öğrencilerine 5302 kişilik deney grubu, 2642 kişilik kontrol grubu içeren toplam 16 adet çalışma incelenerek kukla kullanılarak yapılan öğretimin engelli bireyler ile empati kurma, engellikle ilgili bilgi edinme ve engellilere karşı olumlu tutum geliştirme üzerine uygulamalı bir çalışma yapılmıştır. Bu çalışma sonucunda kukla kullanılarak yapılan gösterilerin gerçek hayatı göstermede bir fırsat olsa da çocukların engellilere karşı tutumlarını orta şiddetten aza doğru değiştirmede etkili olduğu belirtilmiştir. Bu incelenen çalışmaların sonunda iki grup arasında belirgin bir fark oluşmadığı gözlenmiştir [32].

Bredikyte (2000) tarafından yapılan “Çocuklarda Algı Yaratılması Ve Kuklalar İle Diyalojik Drama” isimli çalışmada okul öncesi çağında 2-7 yaş arasındaki çocuklarda kukla kullanarak derslerini anlatmaları sağlanmıştır. Elde edilen veriler karma araştırma yöntemi prensiplerine göre analiz edilmiştir. Bu sonuçlara göre derste çocukların yaratıcılıklarını geliştirmek, işbirliğini artırmak, çocukların performanslarının yükselmesi ve öğrencilerin sıkılmaması için kukla

kullanımının faydalı olduğu gözlenmiştir. Ayrıca çocukların derse karşı motivasyon isteğinin arttığı gözlenmiştir [33].

Amerikan Sağlık Örgütü, Fiziksel Eğitim Ve Rekreasyon (1978) tarafından yapılan “Kukla Yapımı Ve Kullanımı” isimli nitel çalışmada, kuklalar yardımıyla etkili öğrenme ortamı oluşturularak, engelli ve engelli olmayan ilköğretim çocuklarda daha etkili bir öğrenme gerçekleştirmek ve derse aktif katılım sağlamaya yönelik bir uygulama düzenlenmiştir. Bu uygulama sonucunda öğrencilerde istendik yönde olumlu davranış değişikliği ayrıca kendi yaratıcılıklarını kullanarak yeni bir şeyler ekleyerek aktif sürece olumlu katkıda buldukları gözlenmiştir [34].

Tablo1. Kuklalı Eğitimin Öğrenme Üzerindeki Etkileri: Alan Yazın çalışmalarının incelenmesi

No	Çalışma adı	Kişi, tarih	Uygulama grubu	Alanı	Bağımlı- bağımsız değişken	Yöntem	Düzye	Sonuç
1	Oyunlar Ve Aktiviteler: Drama Seviyesi A-B	Proje, 1972	İlköğretim 1. ve 2. Sınıf	İngilizce	Kukla yapım becerileri- Kukla gösterileri	Nitel	İlköğretim	Olumlu
2	Kukla Oyunu: Ayrıcalıklı Çocukların Öz Kavramının Geliştirilmesi	Burn, 1977	İlköğretimde okuyan olağanüstü çocuklar ve engelli çocuklar	Psikoloji, Eğitim	Çocukların benlik kavramının gelişimi- kukla oyunları	Nitel	İlköğretim	Olumlu
3	Kukla Yapımı Ve Kullanımı	FAO, Fiziksel Eğitim Ve Rekreasyon, 1978	Engelli ve engelli olmayan ilköğretim öğrencileri	Müzik, drama	El becerilerinin gelişimi- Kukla yapımı	Nitel	İlköğretim	Olumlu
4	Kukla faktörü; orta seviye ve başlangıç seviyesinde kukla kullanımı için fikir ve kaynaklar	Proje, 1982	İlkokul düzeyi ve ebeveynler	İletişim	Öğrencilerin problem çözme becerileri-Kukla	Nitel	İlkokul düzeyi ve ebeveynler	Olumlu
5	Sınıfta Kültürel Çeşitlilik Ve Yaratıcılık	Tubbs, 1992	Farklı milletlerden ilk çocukluk dönemindeki henüz konuşamayan ve ya farklı dilleri konuşan	İletişim	Çocukların farklı kültürleri öğrenmeleri ve sözsüz iletişim kurma becerileri-Sessiz	Nitel	Okul öncesi	Olumlu

			çocuklar		kukla oyunları			
6	Sınıflandırma Ve Kronolojik Sıralama Üzerinde Geliştirilmiş Oyunlar İle Zihinsel Kazanımlar	Kimberly vd,1998	4 Yaşında 15 okul öncesi öğrencisi	Eğitim	Çocukların somut operasyonel düşünme becerileri-kukla oyunları	Nitel	Okul Öncesi	Olumlu
7	Kültürler arası İletişim Aracı Olarak Kuklacılık	OAKS, 1997	Ortaokul öğrencileri	Sağlık	Temizlik Alışkanlığı-Kukla	Nitel	Ortaokul	Olumlu
8	Küçük Çocukların Gelişiminde Kavramsal Perspektif Algısını Anlama	Szarkowicz, 1997	İngilizce konuşan 3-5 yaş arasında 22 erkek, 18 kız	Dil Öğretimi	Küçük Çocukların Kavramsal Perspektif Algılama Düzeyleri-El Kuklası İle Sergilenen Oyun	Nitel	Okul öncesi	Olumlu
9	Sınıflandırma Ve Kronolojik Sıralama Üzerinde Geliştirilmiş Oyunlar İle Zihinsel Kazanımlar	Kimberly vd,1998	4 Yaşında 15 okul öncesi öğrencisi	Eğitim	Çocukların somut operasyonel düşünme becerileri-kukla oyunları	Nitel	Okul Öncesi	Olumlu
10	Çocuklarda Algı Yaratılması Ve Kuklalar İle Diyalojik Drama	Bredikyte, 2000	2-7 yaş arası çocuklar	Drama	Öğrencilerin üretkenlikleri-Kuklalarla diyalojik drama	Nitel	Okul Öncesi	Olumlu

11	Ruhuna Bürünmek; Kuklalar Dans Stüdyosunda	Moss, 2006	Lise öğrencileri	Dans ve Ahlak Eğitimi	Öğrencilerin dans becerileri, Afrika kültürünü öğrenmeleri ve ahlaki değerleri öğrenmeleri- Kukla gösterileri	Nitel	Lise	Olumlu
12	Teknoloji Eğitiminde İşbirlikçi Öğrenme: Farklı Hint Sosyokültürel Yapılardaki Kuklacılık Üzerine D& T Ünitesi	Mehrotra 2007	Hint sınıflarından toplam 60-65, her kültürden (katmandan) 20-25 ortaokul öğrencisi	Teknoloji Tasarım	Teknoloji dersi için yapılan işbirlikçi kukla yapımı, araştırma, analiz, sentez ve değerlendirme gibi üst düzey zihinsel becerileri geliştirme- Kuklacılık	Karma	Ortaokul	Olumlu
13	Bilim sınıfında kültürü değiştirmek için; çok konuşuyor, çok dinliyor, çok düşünüyor ve çok öğreniyoruz	Naylor vd, 2007	İlkokul öğrencileri	Fen ve Teknoloji	Öğrencilerin motivasyonu, iletişimi ve öğrenme - kukla	Nitel	İlkokul	Olumlu
14	Kuklalar ve Bilimde Kullanımı	Keogh vd, 2008	6-9 yaş arası İlkokul öğrencileri	Fen ve Teknoloji	Öğrenci-öğretmen iletişimi, özgüven ve motivasyon- kukla	Karma	İlkokul	Olumlu
15	Okul Öncesi Çocuklarla Sınıfta Kukla Yapımı	Servizzi, 2008	3-5 yaş arasındaki 6 kız 13 erkek okul öncesi öğrencisi.	Yabancı Dil Eğitimi	Öğrencilerin el becerilerinin ve yaratıcılıklarının gelişimi- Kukla yapımı	Nitel	Okul öncesi	Olumlu

16	Kuklaların Fen Ve Teknoloji Dersine Öğrenci Katılımına Ve Öğrenmeye Etkisi	Bayrak vd, 2009	15 adet 5. sınıf öğrencisi	Fen ve Teknoloji	Öğrencilerin derse katılımı ve öğrenme - kukla	Karma	Ortaokul	Olumlu
17	Otizimli Çocuklara Empati Geliştirme Eğitimi	Schrandt vd, 2009	4 otizimli çocuk	İletişim	Otizimli çocukların empati gelişimi- Kukla oyunları	Nitel	Okul Öncesi ve İlköğretim	Olumlu
18	Madde Bağımlılığın Korumada İnteraktif Yaklaşım Olarak Kukla Oyunu	Bilan vd, 2010	İlkokul öğrencileri	Eğitim	Madde bağımlılığının zararlarından korunma- Kukla oyunları	Karma	İlköğretim	Olumlu
19	Olaylar, Şiir, El Sanatları Ve Kukla Oyunları İle Sevilmeyen Hayvan Algısını Değiştirme	Rule vd, 2012	İlk ve ortaokul sınıflarında; 26 çocuk deney grubu ve 16 çocuk kontrol grubu	Davranış Bilimi	Öğrencilerin doğaya karşı önyargılı ve korkulu halleri-Şiirler, el sanatları ve kukla gösterileri	Karma	İlköğretim ve Ortaokul	Olumlu
20	Kukla Gösterilerinin Engellilere Karşı Bilgi Ve Tutumlara Etkisinin Meta Analizi	Dunst, 2014	İlköğretim öğrencileri; 5302 kişilik deney grubu, 2642 kişilik kontrol grubu	Davranış Bilimi	Engellilere karşı bilgi ve tutumun etkisi-kukla oyunları	İçerik Analiz	İlköğretim	Etkisiz

4. SONUÇ

Bu çalışmalardan elde edilen bulguların içerik analizi yapılarak kuklalı eğitimin sonuçlarının nasıl olduğu ve buna benzer çalışmalarda kullanılıp kullanılmayacağı hakkında eğitimcilere yol göstereceği düşünülmektedir. Yapılan alan yazın çalışmasında, araştırmacılar tarafından yapılan akademik çalışmaların 19 tanesinin sonuç olarak kukla kullanımının akademik ve sosyal öğrenmeye olumlu katkılarının olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yani bu çalışmalar sonucunda kukla kullanılarak yapılan öğretimin genelde öğrencilerde olumlu davranış değişikliği oluşturma, derse karşı motivasyon kazandırma, sınıf yönetiminin etkili kullanılmasında, üst düzey zihinsel becerilerin geliştirilmesinde, çocukların ön yargılarının giderilmesinde, doğayı ve hayvanları sevdirmeye, olumlu davranış alışkanlıklarının kazandırılmasında, el becerilerinin geliştirilmesinde, ayrıcalıklı çocukların öz kavramının geliştirilmesinde, sosyal beceri ve yaratıcılıklarının geliştirilmesinde, etkili iletişim sağlanmasında, empati kurma ve kavramsal algı geliştirme gibi durumlarda kullanıldığı görülmüştür. Ancak Dunst yaptığı çalışmada kukla kullanılarak yapılan engellilere karşı bilgi tutumu ve empati kurma çalışmalarında, bu öğretim tekniğinin etkisiz olduğu ilk başta her ne kadar sonuçların olumlu görünse de zamanla bireylerin başlangıç düzeylerine döndüklerini belirtmiştir. Yani bu çalışmada kukla kullanımını manidar bir fark yaratmamıştır. Kukla kullanımının uzun vadede olumlu etkisinin bulunmadığı kararına ulaşmıştır. Bu çalışmalarda kukla kullanımının genel olarak akademik başarı üzerindeki etkisini incelemedikleri alan yazı çalışmasının bir sonucu olarak eğitimde bilgi basamağı düzeyinde kuklalı eğitimin başarılı olup olmayacağı bu alanda araştırma yapan akademisyenler için bir çalışma alanı olabilir. Kukla kullanımının öğrenmede genelde 3-12 yaş arası uygulama alanı olarak kullanıldığı gözlenmiştir. İleriki yaşlarda uygulandığında ne tür sonuçlar vereceği de bir diğer çalışma alanı olabileceği düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- [1] Kalkancı, A. “Dramatizasyon Yönteminin Okul Öncesi Eğitimde Kullanımı”, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Programları Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara, Türkiye, 1991.
- [2] Sağır, H. E., Gürdal, A. Fen bilgisi dersinde drama tekniğinin öğrenci başarısına etkisi, M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 15, 213-224, 2002.
- [3] Low, J., Matthew, K., Puppets and Prose. Science and Children, 37(8), 41, 2000.
- [4] Bentley, L., Puppets at Large. Trowbridge: Positive Press, 2005.

- [5] Önder, A. “Yaşayarak Öğrenme için Eğitici Drama (Kuramsal Temellerle Uygulama Teknikleri ve Örnekleri)”, Epsilon, İstanbul, Türkiye, 1999.
- [6] Care, C. T., Puppets and Stages: Tools of Imaginative Play. 20, 1, 18-25, 1996.
- [7] Hackling, M., Smith, P., ; Murcia, K. Enhancing Classroom Discourse in Primary Science: The Puppets Project, *Teaching Science*, 57, 2, 2011.
- [8] Keogh, B., Naylor, S. Concept cartoons, teaching and learning in science: an evaluation. *International Journal of Science Education*, Kluwer Academic Publisher, 21(4), 431–446, 1999.
- [9] Anagün, Ş. S., Anılan, H. The Turkish adaptation study results of constructivist learning environments scale: Confirmatory factor analysis results. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 2(2), 1482-1487, 2010.
- [10] Croshaw, C., Willis, A. Puppets: A Science Teacher's Best Friend? *Primary Science*, 119, 12-13, 2011
- [11] Anagün, S., S. Kuklaların Fen ve Teknoloji Dersine Öğrenci Katılımına ve Öğrenmeye Etkisi. *NWSA: Education Sciences*, 5 (4), 1984-1992, 2010.
- [12] Low, J., Matthew, K. Puppets and Prose. *Science and Children*, 37(8), 41–45, 2000.
- [13] Bentley, L., Puppets at Large. Trowbridge: Positive Press, 2005.
- [14] Karasar, N. Bilimsel araştırma yöntemi, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, 2005.
- [15] Burn, J. R. “Puppetry: Improving the Self-Concept of the Exceptional Child”. 16p.; Paper presented at the Annual International Convention, The Council for Exceptional Children (55th, Atlanta, Georgia; April 11-15), 1977.
- [16] Kimberly N., Busby, F., Pasnak, R. “Cognitive Gains from Extended Play at Classification and Seriation.” 21p.; Paper presented at the National Head Start Research Conference (4th, Washington, DC, July 9-12), 1998.
- [17] Mehrotra, S. “Collaborative Learning In Technology Education: D&T Unit On Puppetry In Different Indian Socio-Cultural Contexts”, *Int J Technol Des Educ* 19, 1, 2007.
- [18] Naylor, S., Keogh, B., Brigid, D., Maloney, J., Simon, S. “We talk more, we listen more, we think more, we learn more; changing the culture in primary science classrooms” Paper presented at the Australasian Science Education Research Association Conference Freemantle, Australia, 2007.
- [19] Keogh, B., Naylor, S., Maloney, J., Simon, S. “*Puppets and engagement in science*” Paper presented at the Nordic Research Symposium on Science Education, Reykjavik, Iceland, 2008.

- [20]Simon, S., Naylor, S., Keogh, B. Maloney, Jane; Downing;, Bridgid, “Puppets promoting engagement and talk in science”*International Journal of Science Education*, 2008.
- [21]Bayrak. E., Şengül S. A., Eda Y. e-*Journal of New World Sciences Academy*, 5, (4), 1984, 2010.
- [22]Bilan, N. D., Vigato, T. “Puppet play as interactive approach in drug abuse prevention” *US-China Education Review*, USA, 7, (10), 29, 2010.
- [23]Southwest Educational Development Lab., Austin TX, *The Puppet Factor: Ideas and Resources for Using Puppets in Head-Start and Elementary*, Southern Ute Community Action Programs, Ignacio, CO, 18p, 1982.
- [24]Tubbs, J., *Cultural Diversity and Creativity in the Classroom*, 6p.; Paper presented at the Meeting of the World Organization for Early Childhood Education (20th,Flagstaff, AZ, August 2-7, 1992), 1992.
- [25]Schrandt, Jessica A., “Teaching Empathy Skills To Children With Autism”, *Journal Of Applied Behavior Analysis*, 42, 17, 2009.
- [26]Oaks, H, R., “ Puppets as an Intercultural Communication Tool” 7p. Paper presented at the Annual Meeting of the American Theatre Association (Chicago, Illinois, August 14-17), 1977.
- [27]Oregon Univ., Eugene. Oregon Elementary English Project, *Games and Activities*, Vol, 1, Part B: Composition, Levels A-B (Grades 1 and 2), 103p, 1972.
- [28]Szarkowicz, Diane Louise, “Young Children's Developing Understanding of Conceptual Perspective Taking” 17p.; Paper presented at the Biennial Meeting of the Society for Research in Child Development (62nd, Washington, DC, April 3-6), 1997.
- [29]Moss, Suzan, “Puppets İn The Dance Studio” *The Journal of Physical Education Recreation & Dance*, 77, 7, 2006.
- [30]Servizzi, K. “Fixing Puppets So They Can Talk”: Puppets and Puppet Making in a Classroom of Preschoolers with Special Needs” *ECRP*. 10, 2, 2008.
- [31]Rule, A. C., Zhanova, K. S., Changing perceptions of unpopular animals through facts, poetry, crafts, and puppet plays. *Early Childhood Education Journal*, 40(4), 223, 2012.
- [32]Dunst, Carl J., “Meta-Analysis Of The Effects Of Puppet Shows On Attitudes Toward And Knowledge Of Individuals With Disabilities” 80, 2, 2014.
- [33]Bredikyte, Mil Da, “Dialogical Drama With Puppets And Children's Creation Of Sense”, Paper Presented At The European Conference On Quality İn Early Childhood Education (Eecera) (10th, London , England, 29, 1, 2000.
- [34]American Alliance For Heallt, Physical Education And Recreation, “ Making Using Puppets” 13p, 1978.